

LA CAMPANA CATALANA

DONARÀ UN TOCH CADA DIMECRES
Y EXTRAORDINARIAMENT SEMPRE QUE CONVINGUI

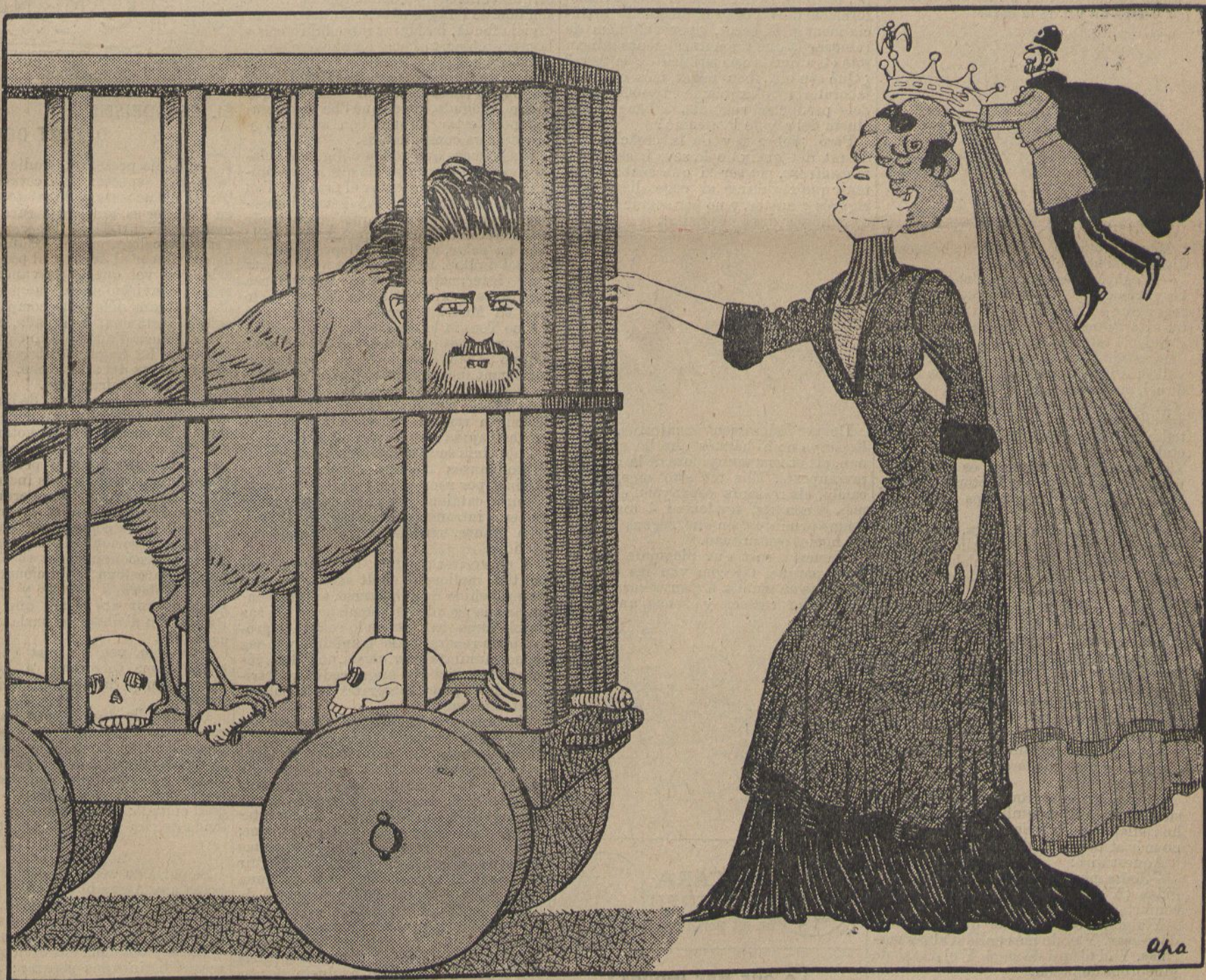
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
RAMBLA DEL MITJ, NÚMERO 26, BOTIGA — BARCELONA
La correspondencia administrativa á n'en BIELET CANTIJOCH

Aquest número val 10 centims per tot Espanya
Després d'un més de sa publicació, 20 centims

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
ALS NÚMEROS ORDINARIS

Barcelona	1'50	trimestre			
Espanya	2'00	id.	4'00	mitj any	8'00 un any
Extranger	5'00	id.	10'00	id.	20'00 id.

EL MANDAT DE BARCELONA

¡Canta, verdum!

(Dib. d' APA.)

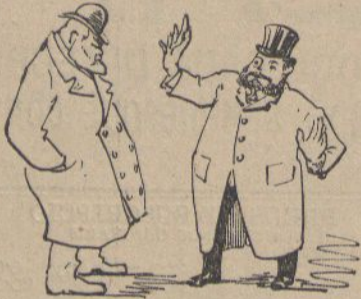
CRÒNICA

VEGETALISME

Menjar vegetals no més és un gran sistema, bonich y barato.

Barato avuy, que ab el temps pot ser no 'n resulti, si va cundint l'afició y continúan subsistint las lleys implacables de l'oferta y la demanda.

L'altre dia ho feya present á un entusiasta vegetalià:

—Jo, en el cas de vosté, no ho diria á ningú que no més menjo cols, naps, xirivias y altres vegetals. Ja me'n guardaria prou d'organisar Associacions vegetalianas y celebrar banquets com el del *Mundial Palace*. ¿Que no veu que, si l'afició va cundint, un ull de col acabarà per costar un ull de la cara?

Mes ell me va respondre ab accent digne, casi heroich:

—L'egoisme és sempre l'enemich de las grans causas. Las nostras ansias de regenerar á l'humanitat són superiors á tot interés mesquí. Y 'ls vegetalianos de convicció estém resignats á tot: si no podem menjar gra de pèsol, menjarém tavellas; si no podem arribar á las fullas de cel, ens agafarém als tronxos.

A pesar d'aquesta admirable actitud austera, els vegetalianos no són prou ortodoxos, dat que dels seus *menús* no n'excluixen els ous.

Sobre aquest particular, es curiós conèixer lo que deya en Víctor Balaguer, que en els seus últims temps practicava el vegetalisme.

—Jo tinc una regla fixa, invariable respecte al menjar: de tot alló que quan se va á agafar fuig, me n'abstinch: en cambi, de tot alló que 's deixa pendre bonament ne menjo.

Y en sa conseqüència, com que 'ls ous se deixan pendre bonament... se 'n poden fer fruitas... vegetals.

Admesa aquesta especie de vegetalisme extensiu, ó de la mànega ampla, ja en la práctica no ha d'ofèrir el sistema vegetalià tants inconvenients com sembla á primera vista.

Tal hi haurá que digui:

—Avuy per entrant m'he fet un tip d'agllans y blat de moro.

Tal altre dirá:

—Jo he menjat romaní y farigola en such, y máquili-móquili, y et juro que hi he refilat cada xerricada de porro que no més al pensarhi disfruto.

Aquest dirá:

—Jo he menjat aufals ab patatas fregidas. ¡Y qué era bó!... ¡Y com m'ha reconfortat!

Y aquell vos farà saber que ha entrat de vessas. Y el de més enllá d'algas marinas. Y el d'aquí de sagó. Y el d'assi de ginebrons de bosch.

Tots una colla de farsants... Però no 'ls increpeu, que s'entadarian; y més just, y menos exposat á quimeras, serà catalogar-los entre 'ls vegetalianos extensius y acomodaticis, com si diguessim vegetalianos de segon grau.

La rahó és lògica: ¿no són els agllans y el blat de moro lo que menja més de gust y ab més profit aquell sabros animal de la vista baixa, inseparable company de Sant Antoni? Donchs el llomillo y las butifarras; ¿qué són al cap-de-vall sinó blat de moro y agllans degudament transformats?

Y els conills de bosch, ¿qué menjan ab preferència sinó las aromáticas herbas bosquetanas?... Y l'aufals, regalo dels bous molsuts, ¿no 'l trobém ricament acumulat en els *entrecots* y en els filets? Y els coloms y colomins, ¿qué són altra cosa que vessas? ¿Y qué són més que algas marinas els sabrosos peixos de la mar? Y els pollastres, ¿qué són més que sagó? Y las perdius, ¿qué són sinó ginebrons y altras bayas bosquetanas?

Ja veuen, donchs, com mirant las cosas aixís, tots ho som de vegetalianos. Fora de las fruitas, que 's menjan al natural, tal com els arbres las brindan (y encara hi há qui 'n fa confitura), tot lo demés del regne vegetal els cuiners ho preparan y amaneixen pera que resulti més grat al paladar y més consolador pel ventrell. Donchs si admetém la transformació dels vegetals efectuada artificialment pels becos, ¿per qué hem de rebutjar la que tan naturalment realisan tots els animals comestibles de la terra? ¿Qué són ells, ben mirat, més que uns laboratoris d'exquisida transformació dels productes vegetals, á benefici exclusiu del rey de la creació?

Peró ¡pobre rey de la creació!... A despit del queix de la seva boca, que 'l fa *omnívor*, pot ser si que acabarà per tenir que reduhirse al vegetalisme més riguros y austero, y no per seguir la moda, sinó per dura necessitat.

De verdaderament *omnívoros*, aquí á Espanya no hi há més que 'ls que manan, els eternos muniyors de la vaca del pressupost... Ells tot s'ho menjan. En cambi, els restants espanyols, cada día més decadents, tendeixen á tornar als temps primitius, en que, segons diuen, els homes pasturavan.

Y encara sort que plogui de tant en tant, perquè, tal com van las cosas de teuladas en amunt, Espanya corre perill de quedar resseca y sense un bri de herba.

P. DEL O.

LO QUE MÉS IMPORTA

Va dir en Maura que obriria una vall, y que Catalunya no tindria prou aigua pera omplenarla. Aquesta vall ha sigut el projecte d'administració local.

Si la Solidaritat catalana sigués una cosa inerta y passiva, l'astut polítich mallorquí podria gaudirse d'haver obert aquesta vall damunt d'ella ab l'únich propòsit de dividirla: podria alabarse de haver fet el regueró de la vall sobre 'l ferm bloc solidari.

Avuy ho vevem clar: sigué una errada de la Solidaritat el no haver adoptat un criteri homogeni en tots y cada un dels punts del projecte d'en Maura. Aixís com aquest criteri existeix en lo relatiu á l'elecció per sufragi directe dels Diputats provincials, devia adoptarse també en lo referent á la representació corporativa. O bé s'admetia per tots dintre de termes rahanables y previsors en el sentit de que may pogués afavorir el reviscolament del vensut caciquisme, ó bé per tots devia ser rebutjada y combatuda. Era convenient evitar á tota costa l'espectacle desorientador que s'está donant per haverse deixat la qüestió completament lliure. Resulta, en efecte, de mal veure que hi haja diputats solidaris que en aquest punt votin d'acord ab el govern, mentres altres, després de consignar la seva opinió contraria en meditadas esmenas y rahanats discursos, abandonan el camp de la lluita, y altres, en fi esmersan las sevas energias en un obstruccionisme evidentment molestós, pero sense conseqüèncias prácticas.

Aquesta disparitat en el procedir engendra disgustos, rezels y suspicacias, y contribuix en gran manera á entebiar l'ardor de la massa solidaria. Si aixís 's proposava en Maura ab els seus jochs maquiavélics, de moment pot apuntar-se una: se l'ha guanyada. Ja que no una divisió fonda, ha lograt introduhir certa lamentable pertorbació en el camp de la Solidaritat.

Nosaltres esperem que aqueixa pertorbació serà passatgera. Cal veure sols qui l'ha promoguda, y per qué l'ha promoguda, pera estar tothom ben advertit y procedir en conseqüència.

Els primers que venen obligats á aclarir la seva actitud són els que més propicis es mostran á acceptar el projecte d'en Maura, passant per las sevas imperfeccions en gracia á lo que pugui tenir d'aprofitable. Encara que 's diu *«Del lobo un pelo»*, un pel de llop és sempre un pel de llop. Procurin que no 's pugui may interpretar la seva benevolencia com una aproximació á n'en Maura y á lo que en Maura representa. Penseu que l'Amo Toni fa la seva política, y que á n'ells, per mes conservadors que se sentin, no 'ls toca sino fer la de Catalunya, totalment incompatible ab la d'en Maura y ab la de tot altre partit oligarquich centralista. En bon saldo de comptes, no li deurán res, ni l'agrahiment, y molt menos l'ajuda directa ni indirecta.

Sols aixís se calmarán els rezels y las desconfiansas d'altres elements valiosissims, per representar una gran forsa d'opinió catalana, y que sustentan avuy sinceras intransigencias enfront de l'obra d'en Maura, mirada per ells com una perfidia.

Y en veritat que tota la baluerna del polítich mallorquí, molt aparatosa però desprovehida de substancia, ab sas combinacions pseudo-autonomistas y ab sas desoladoras realitats en lo relatiu á provehir de recursos als municipis y á las mancomunitats provincials, no val el més mínim sacrifici que pugui cedir en detriment de la plena integritat de la Solidaritat catalana.

Recordemho sempre, y tinguem en compte que 'l poble catalá no ho olvida un sol moment: la Solidaritat va formar-se pera llibertat á Catalunya del jou de certas lleys de excepció que avuy encara l'oprimen, pera restablir en las urnas l'imperi de la voluntat popular, detentada per las oligarquias y 'l caciquisme; pera escampar arreu d'Espanya aquestas idees redemptoras, y pera aconseguir finalment la plena autonomia catalana mitjansant la radical transformació de l'Estat espanyol. Aquest és l'objectiu de la Solidaritat, y, mentres no 's realisi, s'imposa l'unió de tots y l'acció comú, sense que ningú tingui dret á entorpir-la ó desviar-la, á benefici exclusiu de sas particulars preferencias.

L'onada és potenta perquè és onada. Las gotas d'aigua que la forman, si arriban á disgregarse, l'arena se las xucla y l'atmósfera las evapora.

IMPRESIÓ POLÍTICA

A n'en Maura li van las cosas malament. Pera contrarrestar la molesta obstrucció d'un petit nucli de republicans que probablement haurian acabat cansantse, imposá una prórroga de las sessions. Y li passá que, volgüent acabar més prompte, s'exposá á acabar mes tart. Perqué totas las oposicions s'uniren, y, á copia de presentar esmenas, l'obstrucció, de fet, continuava, y més rahanada que l'anterior, que era no més que de soroll. La minoria republicana, que estava dividida, s'uní com un sol home davant de l'acte d'imposició d'en Maura. Els demócratas y els liberals d'en Moret, que estavan ab ell á partir un pinyó, li plantaren cara. De seguir las cosas aixís, el projecte d'Administració local hauria sigut lley el día del judici.

Quan en Maura 's vegé las cosas tan enredadas, tingué un moment de reflexió y se tirá enrera, renunciand á la prórroga de las sessions. El cavall boig posá una mica de seny. No hi haurá, donchs, obstrucció; però, aixís y tot, la discussió del projecte promet esser llarga, interminable, si no s'arbitra un acomodament que satisfassi á tothom.

Per haver atentat al sufragi universal és que las cosas passen aixís. Ja té rahó el vell aforisme: «Qui tot ho vol, tot ho pert.»

P. K.

EL TERRORISME

DAVANT DEL JURAT

Cada día presenta l'Audiencia: 'l mateix aspecte: dels cotxes celulars baixan els acusats, y entre tots descolla en Rull per sa sinistra figura y son cínic continent. Ell té 'l secret del terrorisme barceloní, y ha d'explicarse y ha de convèncer al Jurat y al poble de Barcelona si vol que 's desvanixi la tremenda convicció moral que pesa damunt d'ell y alguns dels seus companys. Barcelona, justament indignada, ho exigeix; y l'exigencia d'un poble que durant tant de temps ha hagut de devorar els trágichs esplets del terrorisme, és justa y no pot restar defraudada.

Las primeras sessions, dedicadas á l'examen dels acusats, han donat bastanta llum. Una cosa s'ha fet notar, y és la torpessa d'alguns governadors, que no van comprendre desde 'l primer moment els móvils veritables dels industrials del terrorisme, als qui prengueren per confidentes. Mentida sembla que un joch tan groller hagués pogut tenir tanta durada. La seva desorientació és deguda sens dubte al desconeixement absolut que tenen de Barcelona 'ls funcionaris que envia 'l Govern á regirla y governarla. Viuen tant als llims, que qualsevol Rull se riu d'ells y es burla de la seva confiança.

Barcelona veu ab gust que la tenebrosa trama terrorista 's desenredi á plena llum y davant del Tribunal Popular.

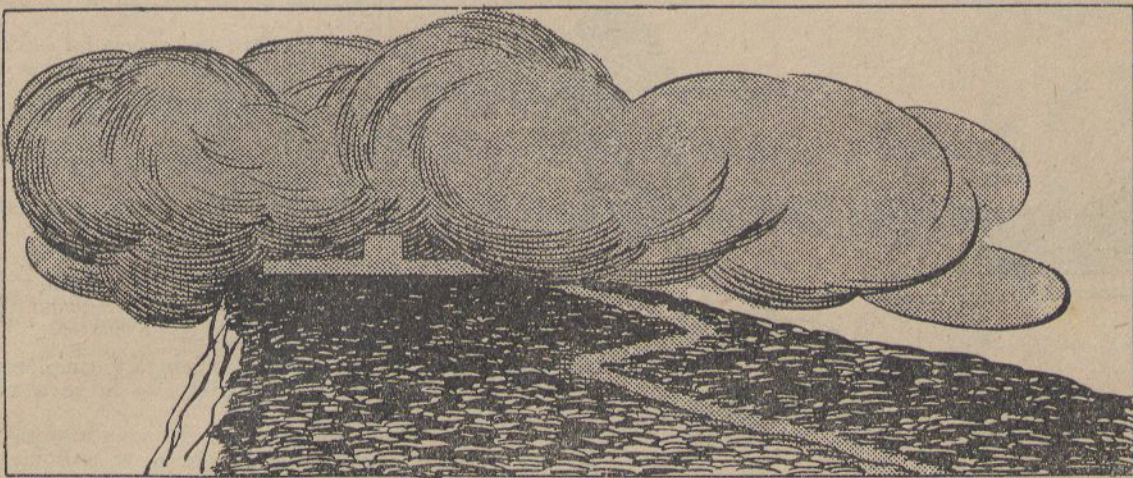
De que 'ls dignes ciutadans que 'l constituixen compliran el seu deber á plena conciencia, tothom n'está segur. La població en massa está identificada ab ells y té absoluta confiança en l'imparcialitat del seu fallo. No són tal ó qual ciutadà: tots junts són Barcelona, ávida de pau y ansiosa de justicia.

Se parla en serio de celebrar á Saragossa una Assamblea de la Premsa espanyola. L'idea és excelent, sobre tot si 'l resultat de l'Assamblea sigüés l'establiment de la solidaritat periodística.

Ideas y opinions ens divideixen: interessos distints ens separan; però hi há alguna cosa que 'ns uneix estretament, y és la dignitat professional y el dret á exercir ab llibertat la nostra honrada professió.

Si 'ns empenyavam en fer respectar aquest dret y aquesta dignitat, conver-

ELS DOS PROCEDIMENTS

Montjuich.—Pitjor el remey que 'l mal.

L'Audiencia.—Llum, taquígrafos y Jurat... Aixó es justicia.

(Dib. de JUNCEDA.)

fan; però tot serà inútil: la llum de la rahó és com la del sol: no s'apaga bufant.

La sessió patriòtica, aquella en que entre aplausos delirants s'acordà que fossin tirats a la mar 200 milions de pessetas, ha tingut aquests dies una segona part molt gloriosa.

Un senador va creure descobrir certs acomodaticis comparatges en lo relatiu a la construcció dels barcos, y aixis va manifestarho sense ferhi embuts.

¡Doscents milions! ¡Fan molta salivera doscents milions de pessetas!

Aixis res tindrà d'extrany que abans de que 'ls barcos siguin construïts ja 'l corch se 'ls hagi menjat.

Y quan aixó haja succehit serà qüestió d'aplaudirho ab més entusiasme que may.

El nostre amic y company Sr. Cullaré, director de *La Tribuna*, s'apelà de la sentència del Consell de Guerra que 'l condemnà a dos mesos de reclusió. El Consell Suprem de Guerra y Marina, lluny de mitigar aquesta condemna, l'ha agravada, elevantla a un any de presó correccional. No hém d'expressar la molta part que preném en el disgust de nostre benvolgut company, qui actualment se troba fora d'Espanya, en espera de temps més bonancibles pera la premsa y els periodistas.

EN BARBANY DEL JURAT

(CARTA DESCLOSA)

Nostre estimat company y antic amic *Pepet del Carril* que forma part del Jurat que entén en la vista del *Procés-Rull*, ens ha remés la següent expressiva carta, que ab gust transcribim:

«Senyor P. de O.

»Com a part interessada en l'alusió altament honrosa que fa al Jurat elegit pera emetre 'l veredicté en la causa d'en Rull y companyia, no puch per menos que agrairli profundament las apreciacions que 's digna fer a tots els jurats en l'article *El Terrorisme davant del Jurat* del últim nú

tint en causa de tots l'atropello y l'injusticia inferits a cada hu, la premsa tornaria a ser un poder de l'Estat, y seria respectada per tots els demés poders.

No s'omplirían llavoras, com ara, las presons de periodistas; y certas lleys d'excepció opressoras, que s'aplican als periodistas ab excessiva freqüencia, no podrián resistir l'eficacia dels acorts de la mancomunitat.

Els mateixos que las han establertas necessitan l'ambient de la publicitat; y si la premsa 's negava a ocupar-se d'ells en absolut, els faltaria temps pera restablir la normalitat, derogant aquellalloys, tan contrarias al recte esperit de justicia.

Formar ab tots els periódichs y tots els periodistas una sola y única premsa... ¡Oh quina potencia més aplastant tindria aqueixa premsa!

Epissodi en el Senat:

El Sr. de Buen al Duch de Bivona: —Recullirém las midas políticas que se 'ns atribueixen y las discutirem.

El Duch de Bivona: —Estich afónich.

El Sr. de Buen: —Aquest és el mal: tots els que han passat pel govern civil de Barcelona están afónichs.

Y, a pesar de l'afonia, el catedrático y el Duch van discutir, dihentli 'l Sr. de Buen:

—Jo aconsello al senyor Duch que, si no ha cambiat de criteri, no torni més a Barcelona.

El Duch: —No tingui por: no hi tornaré.

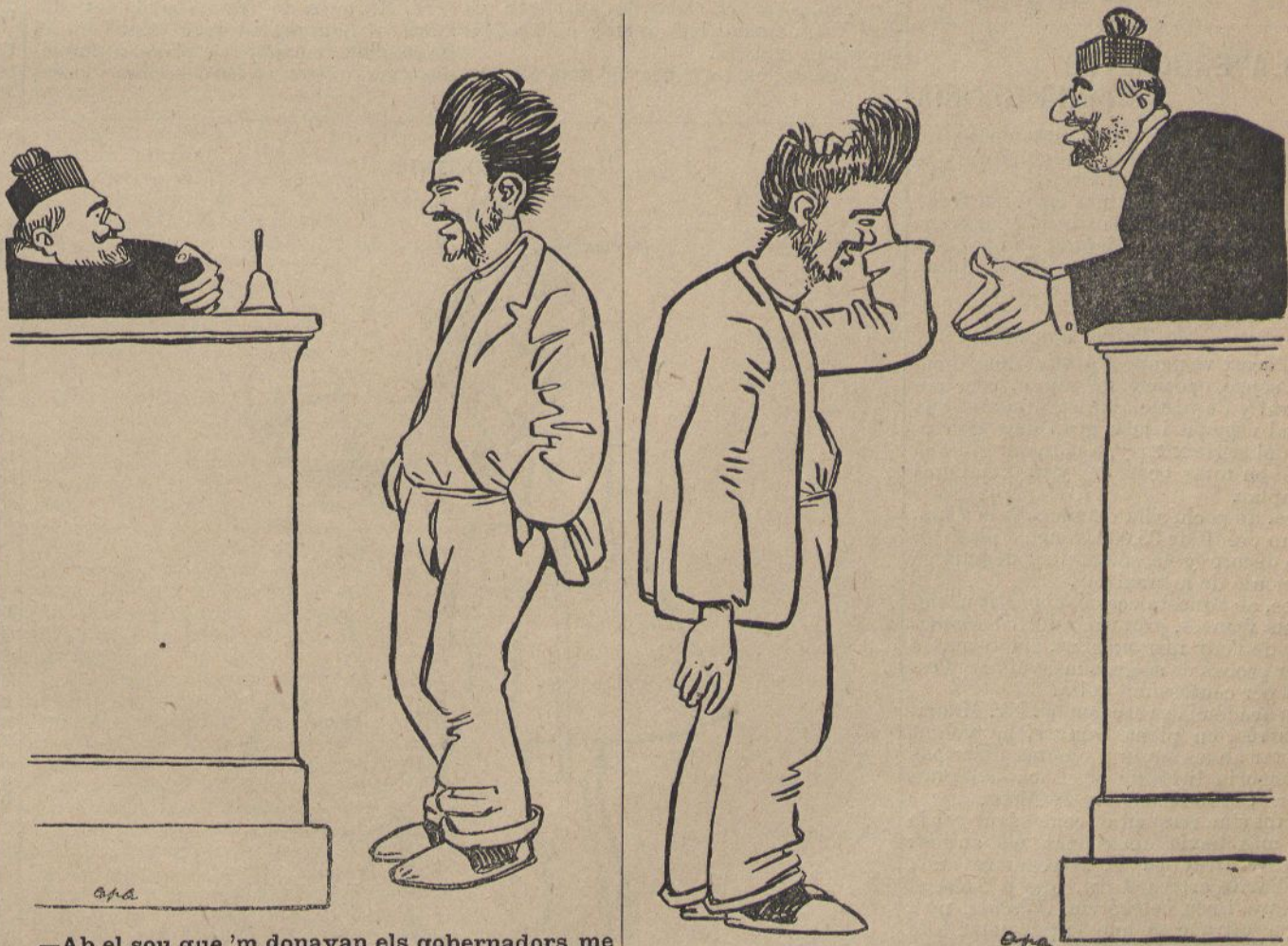
Y no hi tornaré, no: ni a declarar en la vista del procés Rull, ab tot y ser tan important la seva declaració.

En un meeting en defensa del pressupost de cultura, va dir un orador:

—Cal recordar la célebre frase de Victor Hugo: «Alguns encenen la llum, mentres altres bufan pera apagarla.»

Ja 's veu bé que 'ls enemichs de l'instrucció racional del poble están que bu-

LO QUE DIRÁ EN RULL

—Ab el sou que 'm donavan els governadors me la passava molt bé; y, desenganyis, senyor President, las personas que viuen de renda, no tiran bombas.

(Dib. d'APA.)

—¿Cóm ho sabia que 's preparava un atentat?
—Molt senzill: cada vegada que havia d'esclatar una bomba 'm feya mal l'ull de poll.

mero, ja que ha interpretat fidelment l'estat d'ànim de tots els a quins la Providència ha designat pera fer de jutges populars en la causa que podem dirne de defensa de la honra de nostra Barcelona, qual honra a prova de bomba fins ha sigut posada en interdicte, (¡quanta infamia!) per certa mena de premsa il·lustrada de fora de Catalunya y de fora d'Espanya.

»Farém justicia.

»JOSEPH BARBANY.»

Barcelona, Mars 28, 1908.

«AMAMOS Á CATALUÑA»

Els polítics d'allà dalt
als provincianos d'aquí
la vritat és que 'ns fan mal...
¡Pro 'ns estiman, aixó sí!

Pagan ells y protegeixen
al que més pot fernos dany;
la equitat no la coneixen,
sa justicia és un engany;
disfressat de patriota,
cada un d'ells és un butxí
que 'ns rosega y ens assota...
¡Pro 'ns estiman, aixó sí!

Ens insultan á diari
ab insults de molta sal:
és el nostre pa orainari
l'amenassa més brutal;
els seus dits, de la butxaca
no 'ns trayem ni per dormí;
per rahó tenen l'estaca...
¡Pro 'ns estiman, aixó sí!

Ens devoran com golafres,
ens imposan els cacichs,
ens ofegan ab lleys cafres
que ni en pobles enemichs;
ens ofenen, ens motejan,
els complau nostre sufrí,
ens calumnián, ens saquejan...
¡Pro 'ns estiman, aixó sí!

¡Oh! prou tots ne tenim proba
d'un amor tan viu y gran!
un amor com no se 'n troba,
un amor espatarrant,
un amor que res el tomba,
un amor sans fre ni ti...
¡Amor á proba de bomba!
¿Oy que se sí?

PAU NYAP.

ELS AVERGONYITS D'UNA GLORIA

La vehina República está donant un espectacle que no és gens ni mica honros per 'ls seus autors.

Temps enrera, las duas cambras francesas varen votar la traslació de las cendras del gran Emili Zola al Panteó Nacional francés, aquell panteó en quina porta s'hi llegeix:

«Als grans homes,
la Patria agrahida.»

Y l'acort va pendres á totas duas Cambras sense oposició de ningú, com era natural y de justicia tractantse del que fou tal vegada 'l més gran dels escriptors del segle XIX, y, á més, un ciutadá model en totas ocasions y un republicá exemplar.

Ara, de poch, s'ha demanat á la Cambra un crédito de 35,000 franchs pera fer ab el decoro y la solemnitat deguda la cerimonia de la traslació.

Mes, ab aquesta ocasió, el partit nacionalista francés, prototipo del chauvinisme y de l'odi intransigent, ha tornat á donar probas de sa gran mesquinesa d'esperit per centéssima volta.

Un académich reaccionari, Mr. Maurice Barrès, en plena cambra, ha volgut enllotar ab las sevas violentas diatribas la memoria literaria y cívica del gran autor de *L'Assommoir* y de *Nana*.

Y tot s'ha ressucitat, comensant per lo que més havia apassionat els ànims: *l'affaire Dreyfus*. Y, al remoure aixó, Mr. Barrès arribá á dir que á Zola, al escriure 'l seu celeberrim *J'accuse*, no 'l mogué altra cosa que la presumpció de cridar l'atenció d'una manera aparatosa.

Segons ell, Zola era un despreocupat:
— *Je vois une voiture?... J'y monte.*
(¿Veig passar un vehícol?... Hi pujo.)

Y acabá dihent:

— De la glorificació d'en Zola se 'n de-

LO QUE DIRÁ EN RULL

— ¿No hi há industrials que construixen bombas pera treure aigua? Donchs jo, en tot cas, las construía pera treure diners. Ara bé: ¿soch culpable ó soch industrial?

(Dib. d'APA.)

duheix aquesta lliçó: *Assoleix l'èxit per qualsevol medi, pel diner y per l'escándol, si cal: després ja trehabilitarás ab la política.*

Y afegí, com qui llansa un anatema fulminant:

— ¡Si las tropas, si l'exèrcit pren part en l'homenatge á Zola, aixó serà una vergonyal!

Per sort, Mr. Jaurès, el leader socialista, va posar las cosas en son lloch y picá degudament las crestas á l'académich nacionalista.

El crédito fou votat per 356 vots contra

164. L'intolerancia dels nacionalistas fou abatuda una vegada més.

Peró no s'ha donat encara per vensuda y apela á totas las armas y procediments.

El Consell de Ministres ha senyalat pera 'l 14 de Juny vinent la cerimonia de la traslació al Panteó Nacional de las despulas del gran mestre francés.

Peró desseguida ha comensat la guerra sorda y despietada dels intolerants.

El Marqués de Montebello, net del mariscal Lannes, enterrat també en el Panteó, ha demanat *in continentí* autorisació pera retirarne las despulas del seu

UNA OPINIÓ

— Potser si de lo que li davan els governadors se 'n descomptava lo que s'havia de gastar en bombas, encara hi seria tornador..

antepassat, «á fi de que no fossin *avergonyidas* ab la proximitat de las d'en Zola».

El Ministre de Justicia ha informat á Mr. Clémenceau dihent que, havent sigut una ley la que va disposar l'enterrament del mariscal Lannes al Panteó, sols una ley podia fer que s'accedís á la petició del rancuniós Marqués de Montebello.

Monsieur Clémenceau, en conseqüencia, ha denegat la instancia.

Verdaderament, com digué Mr. Jaurès á la Cambra francesa, el destí d'en Zola (destí envejable ara y sempre), fou que l'honor degut li fos regatejat tot hora: en vida y en mort.

«¡Aixís se perllonga y complementa la bella uniformitat de la seva vida de lluita!»

Gracias sian donadas als que, avergonyits d'una gloria, al enllotarse á sí mateixos volguentla enllotar, no fan més que ferli l'ombra neccessaria pera que 'l seu esplendor sia vist de tothom.

Els són la nit, las tenebras... Y, sense la nit y las tenebras, ¿qué fora 'l sol?

GARIBALDI.

A L'AMO TONI

¡Oh Maura insigne que tan alt te trobas per la baixada que ha tingut Espanya! Para l'orella, que humilment vull dirte quatre paraulas.

Tu ets la montanya fértil y frondosa ab una alsarís sens rival per ara: perxó en tas faldas hi pasturan sempre bestias molt raras.

Jo sense enveja també á una altra pujo, pobla montanya que pel poble guardas: sols escardots y pedruscalls s'hi troban, pro d'honra, massa.

Y desde dalt ab serenó 't contemplo, com se contemplan las montanyas altas: malgrat la meva humilitat pregunto:

¿Cóm estem, Maura?

¿Com las promesas d'aquells jorns augustes? ¿las esperansas de reyalis jornadas?

¿Qué s'han fet, Maura, las paraulas tevas?

¿Tot fullaraca?

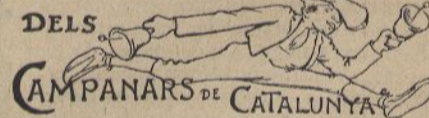
Tot fullaraca en quatre-cents articles que á marxas dobles anirán votantse per dá á ma terra un xich d'autonomia mansa, molt mansa.

Y á aquell que intentí disputarte 'l mando, que un dret de ciutadá té avuy encara, que un llamp l'abrusi, y que aquell dret invagi á fer malvas, signe

No han de faltarte mestres de gran mérit que t'encoratjin á seguir tal farsa; mes ¡ay del dia que ho conegui el poble y esclati en rabia!

Un misto y vent arborará l'estepa pera abrandarne tota la montanya, y pins y ovelas y mastins innobles, tot serà brasa.

L'AVI RIERA.

Molins de Rey, 2 de Mars.

El nostre estimat secretari municipal-lerrouxista, está d'enhonabona. A més de ser l'àrbitre de la corporació municipal, ha fet una regular ganqueta, consistent en un augment del seu sou, que puja á 500 pessetas anyals sobre las 2,500 de que ja disfrutava, á més de l'aigua, llum y casa franca. ¡No hi há com treballarse bé las cosas per sí mateix!

¡Senyor Fábregas, que sia l'enhonabona!

Ara un altre assumpto:

En l'actualitat s'están construhint ninxos en el nostre cementiri, y els constructors de la localitat s'navian repartit la feina fentla á tandas de deu ninxos cadahú. Mes, de poch, han hagut de plegar per falta de feina y están tots plegats de brassos. No obstant, hi há qui (t) y no ser veht de la població no ha acabat encara la feyna, y continúa treballant en una secció de 45 ninxos que li ha sigut adjudicada. Veta quí lo que passa á Molins de Rey, y quinas son las cosas que hi há per comentar.

Cornudella, 27 de Mars.

Pera que vegin el cuidado que 's té ab l'escola de noys, bastará un detall. Al ser visitada per la Junta, se trobá que no hi havia tinta en cap tinter, y feya tres mesos que estavan sechs. Fou necessari anarne á buscar á la secretaría, pera que 'ls noys poguessin escriure al dictat. Hi há alguna cosa més negra que la tinta, y és la vergonya de que passin aquestas cosas en una població civilisada.

PARISINA

A l'Americana.

—¡Que simpatic és l'Harrison! ¡És un xicot que val molt!

—¡Quánt?

—Dos milions.

(Dib. d'IDA.)

ELS INVENTS
DEL SENYOR ESTEVE

El senyor Esteve estava cap-ficat. Fins a alta hora de la nit no's movia del seu quarto d'operacions... aritméticas, fent números y trassant planos. Aixó a la seva dona l'indignava: aquell homenet ja no se'n cuidava d'ella, darrera ls seus invents; ell, que abans li feya carícias de totes menas y li deya aquelles paraulas de substancia confitada...

Peró l'seu marit no l'escoltava. Entregat en brassos de la ciencia (com deya ell), tenia una idea fixa y l'esperansa de l'èxit l'animava.

Era l'prototipo de l'inventor, encara que va comensar un xich massa tart a prototiparse. Havía passat la seva joventut y repicó ficat en el negoci de vetas y fils que portavan entre ell y la dona, y alló pera ells era pitjor que portar els gegants; fins que decidiren retirarse y disfrutar tranquilament el petit capital que possehian. A ne l'senyor Esteve la nova vida comensá a cansarlo, y per matar el temps (assessinat cómodo y sense conseqüencias) se dedicá a llegir llibres y revistas de carácter científich; y aqueix carácter tant va captivarlo, que al cap de poch temps ja se sentia iluminat pel foch de l'inspiració.

De primer va inventar un sabonet (que tant tenia de sabó com de net), compost de sal-fumant, cals y vidre picat, ab el qual, sense auxili de navaja, s'afaitava en sech y més aviat que un mossega, a l'home més raspós, tant sols ab una passada. Al mateix temps que era ràpit, el procediment implicava una gran baratura, ja que ab una sola pastilla, que's podria vendre a ral n'hi havia pera mitja vida. Realizadas las provas ab el porter de casa seva, un trist burot (més burot que trist), que del seu empleo'n deya perteneixer a la burocracia, donaren un resultat tant desastrós (la pell y tot va anar a terra), que l' pobre burot, indig-

nat, va jurar que may més li tornarian a pendre'l pel.

Veyent que l' sabó no anava, va idear un aparato especial format per dos brassos de fusta que, colocats convenientment y en combinació ab un rellotge, actuarían de despertador fent certas pesigollas a la persona que s'hagués de despertar, sent aqueix sistema més ventajós que l' de la campaneta dels despertadors usuals, per lo suau del procediment. Tractantse d'un negoci de més importancia que l' sabó, va fundar una Societat per accions, y al cap d'un any encara's guardava las accions y la funda. No tenia esperit comercial. En lo successiu es dedicaria a la ciencia per la ciencia: aixó de negociar ab els invents ho deixaria per la genteta.

Y fou alashoras que se li ocorregué l' gran invent: la completa solució de la navegació aérea. Figureuvos un animalás (no'm refereixo al senyor Esteve), en forma d'una au gegantina, que pera ferla anar enlaire's feya passar una corrent eléctrica desde una pila de pilas colocadas en el seu ventre a una bobina instalada en el cap a certa distancia d'un imá que, al atréurela, feya pujar l'aucellot fins a l'alsaria desitjada, lo que podria comprobarse per medi d'un barómetro a la vista. Llavoras s'obrirían unas alas y l'animalot s'aguantaria com un paracaídas; s'interromperia la corrent y es faria anar a una altra bobina colocada en el bech, ab el seu imá al davant, que, al atraurela, faria avansar l'aucellot, a n'el que per medi d'unas bridas se li donaria la direcció que's volgués. Ja tenia, donchs, resolt el problema dels dirigibles.

Peró encara havia resolt un altre problema de molta més importancia, y alló si que era capás de fer quedar parat a un tranvia. Fins alashoras las ascensions aéreas es tenian de fer en dias de calma: donchs ab el seu aparato's podria passejar per l'espai en mitj de l'huracá més furient. Un joch de manxas accionadas ab els peus, degudament reguladas, neutralisarian, bufant cap endarrera l'esbranzida del vent a totes las velocitats.

¿Qué tal? Donchs bé: ab tota aqueixa armamenta dintre un carro es va dirigir al Tibidabo un dia de Mars, en que bufava desencadenat un vent horrible. Jo l' vaig trobar y anava a interrogarlo ab la natural extranyesa; peró ell va fer com

—No sé com els governs permeten aquets espectacles tan... tan... inmorals.

Preparatius de Primavera.

(Dib. d'APELES MESTRES.)

que no'm veyia. No l'acompanyava ningú. Crech que l'seu intent era pujar enlayre ab l'aparato a dos ó tres mil metros, dirigirse a la plassa de Catalunya, allí evolucionar davant d'un públich sempre creixent, extranyat de veure'l

vent vensut per aquella l'estiassa y després baixar al mitj de tothom y rebre l'ovació que li faria la multitud, que de segur el portaria en brassos a casa seva.

El plan era manífich. Jo no sé si l'

INVOCACIÓ

—Maura y Senyor: aparta de mi aquest plat, y fes que se 'l menji 'l Prefecte de las 17,500 pessetas!

(Dib. de NANCH.)

pogué dur á cap, perquè vaig estar á fora uns quants dies; però si m'haig de creure lo que 'm contá un empleat del funicular, resultá que l'invent y l'inventor van anar rodolant montanya avall, fins que un arbre salvador va agafar ab un bras, dich, ab una branca, al senyor Esteve, evitant un dia de dol á l'humanitat y á la ciencia.

ANTONI CANTALLOPS.

El Centre Autonomista de Dependents de Comers y de l'Industria celebrá diumenge una hermosa festa, reveladora de l'extraordinaria importancia social que ha adquirit en els cinch anys que compta de vida.

El «meeting» de Novetats, en el que hi prengueren part els senyors Saló, San-salvador, Coroleu, els diputats senyors Calvet, Rahola y Carner, y el senador senyor Abadal, resultá un acte espléndit y enlayrador de la missió civilisadora y cultural de la Dependencia industrial y mercantil, que tant bé sab conciliar sos debers professionals, ab el desenrotll de la instrucció, la propaganda de las idees autonomistas y la práctica de la caritat.

Per la nostra part aghrim al Centre 'ls quatre bonos de pa que 'ns feu á mans y que cedirem á personas necessitadas.

El dilluns al matí fou trobat mort en la seva celda el processat Ferrán, que havia de declarar el mateix dia. Estava escanyat ab la faixa, creyentse que s'havia suïcidat.

Aquest fet ha vingut á aumentar els misteris del procés terrorista.

TEATRES

PRINCIPAL.—*El testament d'Amelia*.—Lletra d'en Lluís Via y música de Carme Karr y Joan Bta. Espadaler. Pera dirho en pocas paraulas, direm que 'ls

autors han agafat la cansó popular, l'han amplificada tot que podia ampliar-se, completant-la y enquadrant-la, y que, com mans que están acostumadas á tocar cosas finas, ab mans d'orfebre, han deixat á la vella y trágica cansó tot el perfum, tot el color, tot el seu encant d'exquisida al temps que salvatge poesia.

Els tres quadrets en que en Via ha dividit l'obra, curts, moguts, plens y vibrants, són plens d'hermosos versos que en Guimerà no s'ensidria de firmar, tenen un gran sabor de l'època en que 's fa desenrotllar l'acció, y delatan un deseixit coneixement de lo que son las taulas. Las amenassas del Rey á la Reina adúltera, en plena cambra mortuoria, són d'una alta y emocionant intensitat trágica, lo mateix que 'l diálech entre la Reina

y Amelia (mare y filla), sobriament arrancat del de la cansó.

La música (las melodías de la Sra. Karr y la instrumentació del Mestre Espadaler), casa ben bé ab l'hermosura del llibre que ha fet en Via. No s'aparta tampoch gaire de la cansó, però també la completa, l'engrandeix y tampoch la desfigura, jugantla constantment ab gran delicadesa...

Las mans de la Karr y de l'Espadaler no 'n són, de mans profanadoras, al contrari: són plenas d'unció y religiositat per la joya que tocan. Venen á ser com uns sabis restauradors. Y aixís s'explica la pulcritud ab que han treballat.

La Baró bé. Tots els altres, en absolut, reys y sotas de jochs de cartas: al menys, el dia de l'estreno.

Anéulo á veure, *El Testament d'Amelia*.

ELDORADO.—*Piu che l'amore*, tragedia moderna d'en D'Annunzio. Tanca aquesta obra un pensament preconcebut, un xich capció, allunyat de las realitats de la vida. El fatalisme impulsant á una voluntat per las vias del mal. El poeta ha escrit una obra exquisida, plena de fantasia, d'hermosura y matisos en la dicció; però per falta d'acció, per carencia de moviment, no té 'l seu lloch adequat sobre l'escenari.

Aixís, els diálechs, escrits de má de mestre, regalo de l'orella, arriban á cansar per sa reiterada difusió.

¡Oh, quina obra més hermosa pera ser llegida en el reculliment del gabinet!

Menos mal, encara, que tingué una interpretació excelent.

La Baldanello, emocionada sincerament, doná un gran valor á la creació del poeta.

Y es trobá admirablement secundada pels senyors Pezzinga, Bratti y Prosdociami.

MÚSICA

LICEU.—¡Quina casualitat! Precisament el dimecres passat, dia 25, s'estrená 'l poema dramátich *Manfred*, en qual dia 'n compliren 67 que morí 'l nostre Espronceda... No vull pas dir que Espronceda sigui l'autor de *Manfred* sinó que sugestionat l'autor de *El Diablo mundo* per las obras del gran esbojarrat lord Byron, Espronceda deixá anar la seva bullenta imaginació, produhint las obras que l'han immortalisat. Com imaginació, el nostre extremeny ne tenia al menos tanta com el célebre lord, y com á poeta l'autor del cant *A Teresa* donava tantos á l'autor del *Don Juan*.

Ara m'adono que vaig passant temps y no els parlo del *Manfred* en el poch espay que em deixa 'l campaner major.

Donchs hé: com vos he dit, s'estrená per la «Associació Musical de Barcelona» 'l poema *Manfred* qual argument és dels esbojarraments més sensats que he vist. *Manfred* és un temperament que creu y dubta, estima y

aborreix, se sent superior á tots els elements del planeta, á quins suplica que l'aconhertin, y tot seguit els envia á passeig; en fi, és un home que ni viu ni mort se dona may. Schumann, el gran músich tudesch, s'engrescá ab el poema del célebre coix, qui, á pesar de sa coixera, sempre anava corrent el món, y ascrigué una música que engalta de ple á ple ab el poema, y quan no hi há música 'ls personatges declaman. Aquests són els principals, á mes del protagonista, la fada dels Alps, Nemesi, l'ombra d'Astarté, l'abat d'sant Maurici y els quatre elements.

Tots aquests personatges els vegerem vortits d'avuy en día, tant ellas com ells. Fés sinme 'l favor de dir: ¿A qui convencen el foc, l'aire, l'aigua y la terra, ab faldilles casaca? Sols als cegos, puig que si n'hi havía algun en el Liceu y estava entrenat en l'ir-gument, hi disfrutaria més que 'ls altres es-pectadors.

Els cantants, sobre tot els coros, ho feron bastant bé. El protagonista pogué ferho millor. L'orquestra, ben dirigida per Crocé Spinnelli, no semblava la mateixa.

La sinfonia en re, del mateix Schumann, molt rebé.

ORFEO CATALÁ.—El día de la Encarnació va cloure sas portas ab un concert de pessas rescalfadas; y consti que sols usen aquest terme perquè no estrenaren res aque-lla tarde.

Molts plats bons, singularment el *relleno*. són millors rescalfats que acabats de fer. Aixís ho aprecia 'l nombrós públich, aplaudint de debó.

El Palau de la Música Catalana tornarà á obrir sas portas pel próxim mes de Maig, *na-da menos* que ab l'orquestra de Berlín, dirigida pel célebre Strauss, l'autor de la discutida, però grandiosa ópera *Salomé*.

TROMPA INTRÉPIDA.

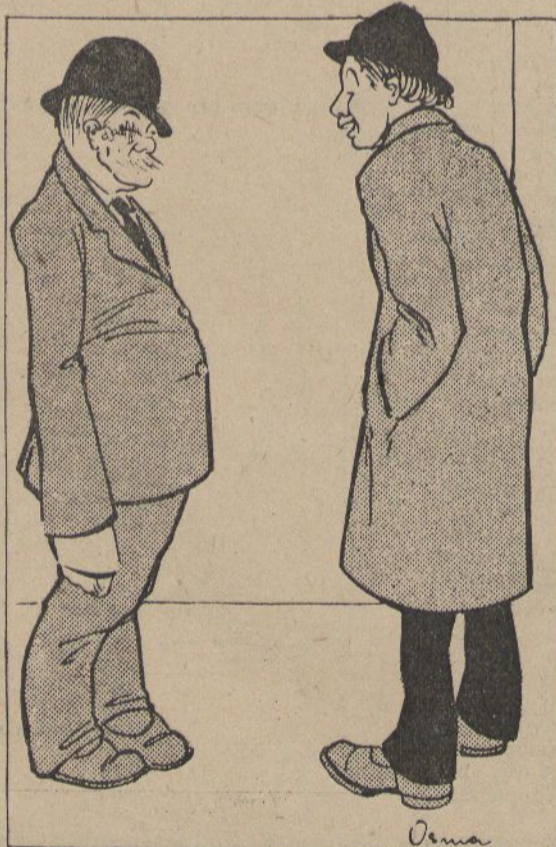
LLIBRES

PERLES DEL LLIBRE D'AMIC E D'AMAT, d'en RAMON LLULL, per *Jacinto Verdaguier*.—L'egregi poeta explica la génessis de aquest llibre en un prólech admirable, model de frescor y galanura. Trobantse á Mallorca, en els mateixos sitis que havia habitat l'insigne Ramon Llull, s'empapá del seu llibre, y se li torná poesia rimada. Y aixís fou com, á través dels sigles, s'efectuá 'l maridatge del filosof y del poeta, que havia de produhir un fruit tan exquisit.

Un notable proemi d'en Miquel S. Oliver encapsala l'edició, que forma part de la *Col·lecció d'obres póstumes* del gran poeta vigatà.

ÁNIMAS PERDUDAS.—Drama en quatre actes, original d'en *Francisco Xavier Godo*, representat per primera vegada en el Teatro Catalá (Romea), la nit del 10 de Desembre últim.

ENTRE ESPECTADORES

—Si que ho són de terroristas. Ab els seus enredos m'han posat el cap com una bomba.

(Dib. d'OSMA.)

RESPOSTA D'UN JURAT

—¿Y no 't'fa frente tenir que formar part del Tribunal?

—No: més m'estimo que 'm toqui ser jurat que no pas que 'm toqui 'l casco d'una bomba.

(Dib. de MARTORELL.)

MARTORELL

OSMA

CRÓNICA RIMADA

El Centre Vasco va enviar a l'Ajuntament d'Estella, no s'hi diu si ab test ó ab cistella, un brot d'arbre, per plantar.

El diari que ho porta, explica que 'l brot que va ser plantat es del arbre venerat dels vascos, el de Guernica.

L'Ajuntament, orgullós, el va rebre ab alegria y el regava cada dia perquè creixés ufamós.

¡No s'parlava de res més! Van dar balls, van corre vacas, y es van vere noyas macas a centenars pels carrers.

Donchs avuy ja ha cambiat tot. Sí, senyors: tot d'un plegat, l'Ajuntament, indignat, el fa arrencá y torna 'l brot.

Quins cambis més radicals!

¿Que hi ha hagut revolució?

¿Que s'han brallat? No, senyò: és que 'l brot resulta fals.

—¿Que 'l brot és fals? ¡No pot ser!— diran vostés. —Donchs s'explica.

No és de l'arbre de Guernica: és el brot d'un garrofer.

Res: que estem pitjor que abans, y ens veurem en nous apuros. Ja no són tan sols els duros: ¡ins arbres hi há sevillans!

EDUARD AULÉS.

La Comissió de Governació de l'Ajuntament ha pres el següent acord:

«Costejar un pedestal pera 'l busto de Manuel Milá y Fontanals, que s'instalará en el Parch.»

Deya un admirador del gran literat: —¿Com á una personalitat tan eminent no més li erigeixen el busto?

Resposta d'un amic de las cosas justas y enraonadas:

—Perqué lo millor que tenia era 'l cap.

Un recort de l'anada dels catalans á Montpeller ab motiu de las festas del rey D. Jaume.

El president d'una de las comissions comensá 'l seu discurs en llenguatge del país, dihent:

—¡Fraires de Catalunya!

Un regidor barceloní, que comensa á lluhir la calva, exclamá tot sorprès:

—¡Sembla que 'ns prenen per frares!

Després parlá 'l maire de la ciutat, y els barcelonins, al final de cada párrafo, deyan:

—¡Molt bé!... ¡Molt bé!...

Y el maire, com més l'aplaudían, més contrariat estava.

L'eminat el discurs, s'explicá tot: l'orador es figurava, no que deyan *Molt bé* (Thés bien), sinó *Mauvais* (Dolent).

Des enrrera li varen preguntar á n'en Cierva si el governador de Barcelona havia dimitit.

Resposta del ministre de las caparradas:

—Vaja, que, si per bombas els governa-

dors haguessin de dimitir, se dedicarian á posarne tots els aspirants á substituirlos.

Vels'hi aquí una resposta ben fresca, y que, ab tot, fa mes soroll que un esclat de bomba.

Per bomba la del districte de Corcubion (Galicia). En l'elecció parcial d'un diputat, pochos moments ans de comensar l'acte, els de l'olla ignoravan encara á qui havian d'afavorir. Funcioná 'l teléfono y el Sr. La Cierva, ministre moralisador de las costums ordená que 's dongués l'acta á un tal Sr. Iturralde.

Y, ab tot y que 'ls de Corcubion may havian sentit parlar d'aquest senyor, y aquest senyor tampoch havia sentit parlar may de Corcubion, ell és avuy el llegendat diputat per aquell districte.

Al sumarse á la majoria pera ajudar á n'en Maura á fer la seva santa voluntat, l'Amo Toni será capás de dirli:

—Als diputats solidaris de Catalunya ja te 'ls pots mirar per damunt l'espatlla, ja que tu ets l'ínich que representas genuinament l'actual estat de cosas.

Primer, alguns periodistas del centre, quan s'ocupavan de lo d'aquí, sols pegavan á quatre separatistas. Després als catalanistas van pegar, y ara ja estan contra 'ls catalans bramant. Y'en progressió tan estranya, si aviat no van contra Espanya será... perquè anys ha que ho fan.

La mateixa *Gaceta Xina* ho diu, y aquesta vegada no haurá volgut enganyar als seus parroquians: en Lerroux se'n va d'Europa... *Pelillos á la mar* y cap á Cuba faltan rrrrevolucionaris.

Perqué las rrrrevoluciones necessitan una gran arrancada, y s'han de comensar desde lluny, com més de lluny millor.

Els kabilenys, que 's figuravan que 'l millor dia havia de passar d'un brinco el Pirineu, presentantse aquí armat de totas armas, s'han quedat ab un nas més llarch que la distancia que separa la Península de las Antillas.

—¿A qué va en Lerroux á Cuba?— preguntava un seu ex-entusiasta.

Y un altre li va respondre:

—A lluhir el jipi-japa,

Y un tercer va acabar dihent:

—A lluhirlo y á exténdrel, á veure si hi cau alguna cosa.

Un diputat gallego, nomenat Moral, l'altre dia va debutar pronunciant el següent lacónich discurs:

«S. S., señor Soriano, es un mamaracho!»

L'eloqüent orador ja hem consignat que 's diu Moral. Ab una r no més, encara que sembli mentida.

En Jaume Capdevila, popular actor cómic, ha deixat de formar part de la companyia de *Romea*, anantsen á Buenos Aires.

Li desitgem lo que 's desitja á tot home que se'n va á América: que fassi fortuna.

Y, ademés, que las riallas que allí promogui se sentin desde aquí.

Ab motiu d'haverse encarregat el Govern del monopoli dels mistos, s'ha tancat l'antiga fábrica de Cascante, quedant 300 familias en la miseria.

ENTRADA DE PRIMAVERA

—Las sanchs me bullen, pero estich lligat.

(Dib. de BERGA Y BOADA.)

¡Oh l'Estat... l'Estat!... ¡Mirin com procura pel bé dels seus administrats! Prefereix que 's morin de gana á que tinguin de matarse treballant. Sempre és una defunció més descansada.

Imy resió d'un foraster de visita á Barcelona:

—M'havian dit que la ciutat estava ocupada militarment, y veig que no és cert, sinó tot al contrari: la ciutat está ocupada civilment.

—Un epigrama vuy fer y per cert no sé com ferho.
—Home, posa aquí: Montero, Romanones, Reverter, Weyler, Besada, Moret, Redacció de l'*Imparcial*, López Domínguez, Pidal, Osma, La Cierva, Gasset, Canalejas, de Rivera...
¡Ep, ep!— crido ple d'escama.—
¡Aixó no és un epigrama!
—Donchs ¿qu'és?— ¡Una carbassera!

El Govern ara las empen contra la mendicitat.

La llógica de sas obras no sé 'l Govern hont l'ha apres: ¿perqué perseguir als pobres si fomenta la pobresa? A propòsit. En la ley sobre la mendicitat ¿que hi entraran els *hermanos* y frares pidolaires?

Ha mort en Benet Samaranch, fabricant de caixas de mort y ex-regidor.

En els bons temps del caciquisme fou el bras dret d'en Planas y Casals. Ell era qui li guanyava las eleccions. Els difunts que omplian la quasi totalitat de las llistas electorals se mostravan molt complacents ab aquest empressari de pompas fúnebres. Al seu conjur votavan tots: may cap d'ells l'havia fet quedar malament.

Aspirant á la celebritat, el mateix dia en que sortí regidor, portá ell mateix la seva fotografia al popular Manel Moliné pera que anés ben guiat al ferli la caricatura.

Un dia, trobantse al Café Suís, li notificaren que acabava de morir un senyor molt rich de la parroquia de Sant Pere.

— Me n'hi vaig corrent, — digué alstantse de la taula — que á n'aquest jo 'l calso.

La Solidaritat Catalana, al acabar ab

TRENCATS

Llegiu.—Obtindreu alivi instantani y radical curació de vostres mals usant els moderns braguers de l'especialista Torrent. No molestan ni fan bullo, quedant enmotllats com un guant. Homes, dones y nois deuen usarlos. Contenció absoluta. curació prompta y comoditat immensa, s'obtenen ab tan maravillosos braguers. No compra sense veure abans aquesta casa. Unió, 13, botiga-Casa Torrent.

LA PUBLICIDAD

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona: 1 pesseta cada edició

Fora: 4'50 pessetas trimestre

» 16 pessetas any

Dintre de Barcelona LA CAMPANA

CATALANA y La Publicidad passa-

das á domicili, 1'40 ptas. al mes.

LILIANA

Poema d'APELES MESTRES

Ilustració de l'autor

Edició monumental. Preu: 15 pessetas

Als corresponsals de LA CAMPANA CATALANA se 'ls fa descompte.

E. BLY

GRABADOR de

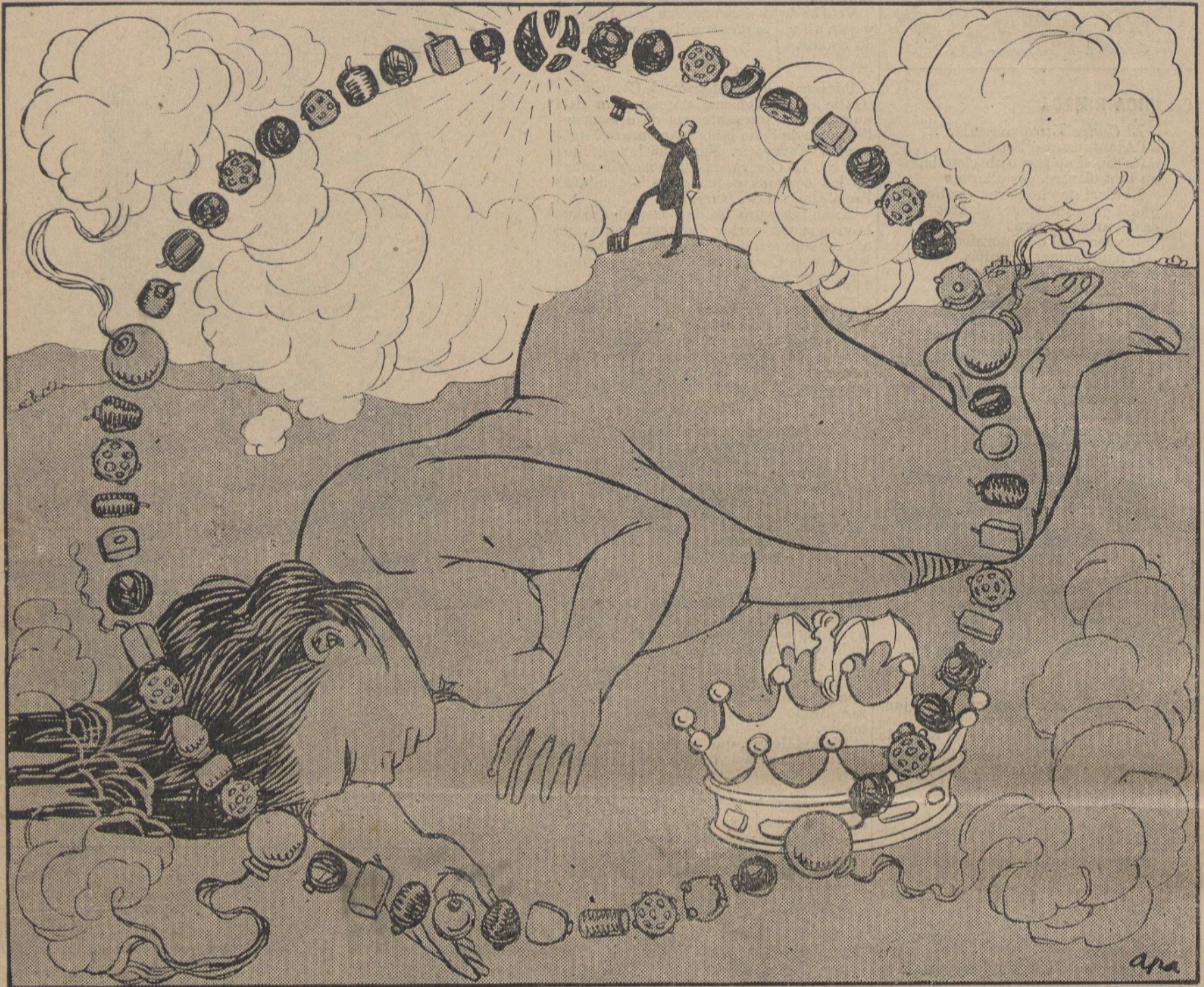
La Campana Catalana

CLIXÉS PERA REVISTAS, CATALECHS, ANUNCIS, ETC.

Barbará, 35, pral.

BARCELONA

EL ROSARI DE BARCELONA

Misteri de dolor.

(Dib. d'APA.)

el caciquisme barceloní, va *calzar* a n'en Samaranch, com a home polítich, molt abans de que se n'anés d'aquest món.

IÀ SALAMANCA!

A Salamanca en Cambó va fer la demostració de que 'ls pobles castellans tenen, per obligació, encara pitjor condició regional que 'ls catalans.

Si en cada regió 'l mal és, vindrà per força després l'Unió regional que manca... Lo d'ara anirà al revés. (Y qui vulgui saber més que se 'n vagi a Salamanca.)

PEPET DEL CARRIL.

La premsa madrilenya retratada per ella mateixa.

En un mateix dia s'efectuà a Madrid la colocació d'una lápida en la casa ahont morí 'l gran poeta Espronceda, y una corrida de toros.

Y la premsa dedica a la corrida de toros columnas de text, y no més que unas quantas ratllas a commemorar la memoria del famós autor de *El Diablo Mundo*.

Jo no sé si això és lo que vol el públich; però de cap manera és lo que hauria de fer la premsa.

Uns quants regidors lerrouxistas, trobantse sols en la Comissió de Foment, donaren allargas a la petició de colocar el bust del popular Emili Vilanova en una de las plassetas del Parch.

Sembla mentida que 'l graciós autor de *¡Qui compra maduixas!*, *Las bodas d'en Cirilo*, y altres quadros de la vida barcelonina, pugui tenir enemichs.

Y no obstant, ho són instintivament aquells que comprenen que en Vilanova, si encara visqués, els podria retratar ab todas las sevas miserias y ridiculasas.

Corre ab insistencia 'l rumor de que pel cinquantenari dels Jochs Florals la reina serà una reina de debó, encara que això fassi riure.

Tot dependeix d'aquell que guanyi la *Flor natural*.

¡Apa, Dalló! Anímat. ¡D'un tret matarás dos pardals! El Consistori 't pot fer arribar al mestratge desitjat. Y la teva elegida 't pot fer donar la cátedra no menos desitjada.

Y no badis, per més que diuen que no badas pas.

Jo, quan això sigui confirmat, te faré un sonet de carreter, d'aquells que comensan ab un *joh!* com una casa.

Un sonet que ni aquell d'un cert sombreroer a qui has fet tornar célebre.

Ja fa temps que 'ls de la *Caza* com gos sense l'amo estan; y si passa un paraigüero ó un esmolet per allà, s'abocan a la finestra, y li diuen somicant: —Caballero, si a Francia ides, por nuestro amo preguntad.

Digueu-li que vingui prompte ó això se 'n va a can PiStraus, que d'ensá que ell és a Fransa els d'aquí no *comprem* pa; que en el teatre, fent comedia, tots estem plorant a raig; que 'l seu tinent no 'ns agrada, que tots ens deixem el ral, que no tenim una *perra*... en fi, que corri a tornar!

En algun número de la *Gaceta de Madrid*, s'hi publica de tant en tant un decret que, mica més mica menos, diu:

«En atención a los méritos y servicios de D... N. N. (1), vengo en concederle el Collar n.º... de la Real y distinguida orden de Carlos III», etc., etc.

¿Això critican? No sé per qué ho han de criticar: ¿per ventura no está bé que 'ls gossos portin collar?

(1) Un monárquich rabiós sempre.

TARJETA

ANACLET E. DE RAMIS ANGLÉS

Formar, ab aquestes lletres degudament combinades, el nom d'una sarsuela catalana estrenada de poch.

H. BORRAS Y BAGES.

GEROGLÍFICH

:: +
FIX
ers
+
FIXXX

UN PROPIETARI.

Tobella y Costa: Asalto, 45 - BARCELONA